

Mai-iunie 1944...Sfârșitul primăverii, începutul verii...

Evreii clujeni și din împrejurimi, smulși din căminele lor, au fost adunați în ghetoul de la fabrica de cărămizi. Zilele au trecut în condiții mizere și umilirea maximă a speciei umane. Apoi s-a petrecut o schimbare... A început deportarea.

Ghetoul de la fabrica de cărămizi s-a golit repede. În mai puțin de două săptămâni, cei peste 16.000 de evrei au fost expediați la Auschwitz, îmbarcați în șase transporturi. Marfarele morții ticsite de deținuți au părăsit Clujul între 25 mai și 9 iunie. Registrele completate conștiincios de către șeful de gară de la Košice, consemnează că în garniturile sosite din Cluj erau 16148 persoane... Aproape toți evreii din Kloisenburg care reprezentaseră 15% din populația orașului interbelic. Câți au revenit? Puțini, foarte puțini. Cifre, date, care ascund uriașe tragedii omenești. Nu o mulțime nimicită, ci destine individuale, persoane, oameni născuți pentru a fi respectați și fericiți.

Majoritatea evreimii clujene s-a metamorfozat în flăcări, fum, cenușă.

Flacăra, fumul, cenușa nu au mormânt și nici zi de înmormântare.

An de an, în perioada deportării, ne comemorăm martirii împreună, doliul nostru fiind comun. Anul acesta nu vom avea o adunare de doliu. Fiecare dintre noi, în căminele noastre, vom păstra un moment de reculegere pentru martirii noștri. Și tot individual – cei care vor și pot – vor depune pietre și flori, la monumentul ridicat în memoria lor.

Martirii ne impun îndatorirea memoriei, a neuitării. Memoria noastră comună este victoria lor postumă. Memoria noastră este arma prin care cei exterminați ne ajută, peste decenii și peste generații, să luptăm împotriva ispitei ca omenirea să se dezbraceze de răspunderea propriului trecut.

Dragii noștri, “zichronám livrachá”. Vă vom păstra memoria vie!!!

Am Israel hai!

1944...Tavaszi vége, nyár eleje....

Kolozsvár és környéke zsidóit kiszakítva otthonaikból a téglagyári gettóba zsúfolták.

A napok az emberi faj teljes megalázásával szörnyű körülmények között teltek.

Aztán valami változás... Marhavagonok, bevagonírozás, irány Auschwitz.

A téglagyári gettót alig két hét alatt, hat Auschwitzba irányított transzporttal számolták fel. A zsúfolt halálvonatok május 25 és június 7 vagy 9-ike között – nem tudjuk pontosan – hagyták el Kolozsvárt.

A vasúti parancsnok feljegyzései szerint összesen 16418 személyt szállítottak át Kassán, azaz majdnem a teljes kolozsvári zsidóságot, a város lakosságának több mint 15%-át. Mennyien jöttek vissza? Kevesen, nagyon kevesen. Számok, adatok, dátumok, amelyek mindegyike súlyos emberi tragédiákat takar. Nem az elpusztítottak tömegét, hanem egyéni sorsokat, arcvonásokat, megértésre és boldogságra született embereket.

A kolozsvári zsidóság nagyrésze lánggá, füstté, hamuvá változott!

De a lángnak, füstnek, hamunak nincs sírja, sem temetési dátuma.

A kolozsvári zsidó közösség tehát minden évben, a deportálások idején, közös évfordulón emlékezik halottaira. A gyász az egész közösséggé lett. Az idei tavaszon egyénileg, otthonainkban fogunk emlékezni.

Aki akar és teheti – egyénileg, de nem egyidőben – helyezhet el egy követ vagy egy szál virágot emlékművüknél.

Mártírjaink feladatuk hagyta nekünk az emlékezést. A mi közös memóriánk az ő halálukon túli győzelme. Közös memóriánk az a fegyver, amivel felruháztak bennünket, hogy évtizedeken túl, generációkon keresztül harcoljunk az emberiség azon megkísértése ellen, mely szerint nem lenne felelős saját múltjáért.

Drága halottaink, emléketek legyen áldott!!

Emléketeket megőrizzük!

Am Israel hai!

